

**Nyugat-magyarországi Egyetem
Közgazdaságtudományi Kar**

**Pénz-és tőkepiacok prudenciális
szabályozásának változásai
Magyarországon**

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Készítette
Tóth Gergely

Témavezető
Dr. habil Lentner Csaba CSc

**Sopron
2009**

Doktori Iskola: Széchenyi István Gazdasági folyamatok
elmélete és gyakorlata

Vezetője: Prof. Dr. Székely Csaba DSc

Program: Pénzügyi Alprogram

Vezetője: Dr. habil Báger Gusztáv CSc

Témavezető: Dr. habil Lentner Csaba CSc

.....
Témavezető támogató aláírása

1. BEVEZETÉS

1.1 A disszertáció előzményei, célkitűzései

A szerző kutatásainak fókuszában az elmúlt években a pénzügyi csoportok, illetve azon belül elsősorban a bankbiztosítók szabályozási és felügyeleti rendszereinek változásai álltak. Elsődleges célja volt, hogy feltárja a csoporton belüli működés lehetőségeit, veszélyeit tulajdonosi és felügyeleti szemszögből egyaránt.

A 2007-ben kirobbant 2008-tól pedig világméretű pusztítást végző másodlagos jelzálogpiaci válság azonban nemcsak a világot, hanem a disszertáció gondolatmenetét is átrendezte. A szerző azt a célt tűzte ki, hogy az eddigi kutatásai során megszerzett tudásanyagot felhasználva próbálja megtalálni a választ arra, hogy hogyan lett volna elkerülhető a globális összeomlás, illetve a bekövetkezett válság milyen változásokat idézhet elő a globális pénz- és tőkepiaci rendszerekben. Ennek érdekében az alábbi kérdésekre kereste a választ:

- mekkora szerepe van a Washingtoni Konszenzusnak a pénzügyi rendszerek összeomlásában?
- milyen előjelei voltak a pénzügyi krízis kirobbanásának?
- mennyire hoztak hatékony intézkedéseket az EU és a magyar hatóságok (PSZÁF, MNB, kormány)?
- a magyarországi szabályozás milyen

következményekkel jár a pénzügyi csoportok működésére?

- milyen hatással lesz a válság a világgazdaságra?
- milyen felügyeleti, illetve szabályozási változásokra van szükség a jövőben?

A disszertációban a legnagyobb hangsúlyt a válság hazai pénz- és tőkepiacok szabályozására gyakorolt hatása kapta, ami természetesen szorosan összefügg az Európai Unióban bekövetkező változásokkal. A disszertáció a pénzügyi szabályozással és felügyeléssel kapcsolatos problémákra összpontosít. Cél a felügyeléssel és szabályozással kapcsolatos olyan megállapítások, ajánlások megfogalmazása, ami segíthet a mostanihoz hasonló válság kialakulásának megakadályozásában.

1.2 Aktualitás és alkalmazott módszertan

A dolgozat írásakor még javában tart a pénzügyi krízis, a bankok veszteségleírásai már meghaladják az 1 000 milliárd dollárt, a világgazdaság növekedésének visszaesése miatti veszteségeket pedig már most sem lehet megbecsülni. A válsággal együtt járó drámai mértékű bizalmatlanság ugyan már enyhült valamelyest, de a pénzügyi rendszerek normális működése még várat magára, azok egyelőre mesterségesen vannak életben tartva. E sorok írásakor az Egyesült Államok 44. elnöke még csak pár napja van hivatalban, de stábjával látszólag

minden erejével a helyzet megoldásán dolgozik. Bejelentett egy több mint 800 milliárd dolláros gazdaságélénkítő csomagot, melynek célja a közel egy éve recesszióban lévő gazdaság talpra állítása. Az Egyesült Államok már idáig is ezermilliárd dolláros nagyságrendben pumpált pénzt a különböző rendszerekbe, ezt a világ jó szemmel nézni, hiszen kimondva kimondatlanul a legfőbb felelősség az övék.

A világ fejlett és fejlődő gazdaságainak nagy része pár negyedéve már recesszióban van, de a lejtmenetnek még nincs vége. A munkanélküliség és a csődeljárások száma szédítő tempóban nő. Egy azonban még el sem kezdődött és az a felelősségre vonás. Ez idáig egy-két erőtlen próbálkozástól eltekintve még nem derült fény arra, hogy a kik is okozták a világgazdaságot évekre romba döntő krízist. A szerző a kik helyett a miértre összpontosít.

A téma tehát nem is lehetne aktuálisabb. A dolgozattal a szerző nemcsak saját magát, hanem másokat is arra szeretne ösztönözni, hogy az elmúlt évtizedek legpusztítóbb pénzügyi és világgazdasági válságát kövesse figyelemmel és kutatásaival segítse a döntéshozók dolgát.

A kutatás módszertana

Az információellátáshoz nélkülözhetetlen a primer- és a szekunderkutatás. Az alkalmazott módszertan törzsét a primer források felkutatása, elemzése, a disszertációba történő átültetése

adta. Ezen felül a szerző a pénzügyi válsághoz kapcsolódó szakirodalom részletes elemzésébe is beleásta magát amiket saját kritikai feldolgozása után építette be dolgozatába.

A szekunder információkat a szerző munkakörével összefüggő szakmai fórumok és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelet Szabályozási Osztályával történő folyamatos konzultációk biztosították.

1.3 A disszertáció tartalma, szerkezete

A disszertáció a Washingtoni Konszenzus és a Maastrichti Szerződés ismertetésével és vizsgálatával kezdődik. Az 1980-as évek végén - amikor Magyarország még csak a demokrácia fogalmával ismerkedett - a piacgazdaság alapjai láttak napvilágot. A világméretű integráció egyik alapköve Washingtoni Konszenzus néven vált ismertté, mely azokat a konvencionális bölcsességeket foglalja magába, amiknek iránymutatásként kellett szolgálniuk a fejlődő, a volt szocialista országok és a legfejlettebb országok számára egyaránt. A Maastrichti Szerződés volt az EU válasza a globalizációra, amely elfogadja a washingtoni iránymutatását, de közben megpróbálja megőrizni az európai integráció vívmányait és hosszú távú céljait.

Az 1980-as évek végétől a pénz- és tőkepiacok egyre nagyobb függetlenséget élveztek, és általánosan elfogadott nézet lett, hogy a piacok képesek szabályozni önmagukat. Az új

rendszerek terjedését egy szabályozott, világméretű reformfolyamatnak nevezték. A problémákat súlyosbította, hogy az USA-ban a pénzügyi irányítás nem csupán a megfelelő szabályozás elmulasztásával járult hozzá a jelenlegi helyzet kialakulásához, hanem számos esetben saját maga gerjesztette a piaci anomáliákat. Miután „a piac önmagát szabályozza elvnek” az egyik jeles szószólója az amerikai jegybank szerepét betöltő Fed-et közel 20 évig irányító Alan Greenspan volt.

A disszertációban bemutatásra kerül, hogy a féktelen liberalizáció és dereguláció milyen új pénzügyi termékeket hívott életre és ezek milyen hatással voltak a pénzügyi rendszerek működésére.

A szerző áttekinti a hazai szabályozási és felügyeleti rendszer fejlődését a rendszerváltás óta eltelt közel 20 évre visszamenőleg. Bemutatásra kerülnek az EU csatlakozás miatt bevezetett szabályozási változások, és részletesen ismerteti a világ viszonylatban is korszerűnek számító hazai felügyelet létrejöttét. A szabályozás és felügyeleti rendszerek az egyes időszakokra vonatkozóan kerülnek bemutatásra. Az Európai Unió direktívatervezeteinek és ajánlásainak ismertetése mellett vizsgálatra kerül, hogy milyen hatást gyakorolnak hazánk pénzügyi rendszerére.

A magyar, illetve a közép-kelet európai pénzügyi szektor a rendszerváltást követő időszakban – a nemzetközi folyamatokkal összhangban – hatalmas fejlődésen ment keresztül. Magyarország gazdasága közel két évtized alatt jutott el a szocialista

tervezgazdaságból a piacgazdaság fejlett intézményrendszerébe. A dolgozat bemutatja a pénzügyi piaci struktúra átalakulását Magyarországon.

A jelenlegi krízist sokszor hasonlítják az 1929-33-as nagy világgazdasági válsághoz. A szerző ezért Keynes, Tobin és Friedman elméleteinek a segítségével vizsgálja a válságok közötti kölcsönhatásokat.

Ezt követően az amerikai másodlagos jelzálogpiaci válság kibontakozása és terjedése kerül bemutatásra, kiemelt figyelmet fordítva a hazai pénzügyi rendszerre kifejtett hatására.

A Magyarországra 2008 októberére látványosan begyűrűző válság egy csapásra kiszárította az állampapírpiacot, a forintot történelmi mélységbe küldte, a tőzsdét pedig napokig tartó gyilkos lejtmenetre kényszerítette.

A bankközi piacok zavara és a bankközi hozamok emelkedése kényszerű beavatkozásra készítette a jegybankokat. A jegybanki válaszreakciók pontos mibenlétét és jelentőségét csak akkor lehet megfelelően értékelni, ha ismerjük a jegybankok által normál piaci környezetben alkalmazott piaci műveleteket, a jegybankok általános piaci eszköztárának főbb vonásait. A disszertáció második fele ezt, valamint a válságra adott jegybanki és állami intézkedéseket és azok hatásait ismerteti. Ezután kerül sor a pénzügyi csoportok hazai szabályozási és felügyeleti gyakorlatának vizsgálatára, kiemelt figyelmet fordítva a csoportok szempontjából releváns pénzügyi- és biztosítási részpiacok vizsgálatára. Az egyes alfejezetekben külön figyelmet

kapnak az Európai Unió direktíva-tervezetei és azok hazai hatásainak vizsgálata.

2. KUTATÁSI EREDMÉNYEK

1. tézis: A globalizáció korlátlan térnyerése a világgazdaság drámai visszaeséséhez vezetett.

A Washingtoni Konszenzus, és ezáltal az erőteljes amerikai támogatást élvező globalizáció az elmúlt két évtizedben úgy tűnt, hogy a világgazdaságot tartós növekedési pályára állította. Az kétségtelen, hogy ez rengeteg előnnyel is járt, az egyik legfőbb fogyatékosága viszont, hogy nem számolt az emberi telhetetlenséggel. A folyamatos profithajhászás és a nemzetek érdekeit semmibe vevő lobbizás rossz útra térítette a világgazdaságot. A világ gazdaságait elhúzó, mély recesszióba taszító másodlagos jelzálogpiaci válság gyors szétterjedése viszont egyértelműen a globalizáció számlájára írható. Miután a határokon átnyúló pénzügyi multiintézmények könnyűszerrel fertőzhatték meg a világ szinte bármelyik pontját káros termékeikkel.

2. tézis: A szabályozás a prudens működés fenntartása helyett túlzottan a piaci verseny fokozására irányult.

Az előbbieken már említett profithajhászás, és a rengetek piaci szereplő megjelenése együttesen vezetett oda, hogy a prudens működés kárára egyre nagyobb teret nyert a pénzügyi termékek és rendszerek innovációja, ami egyrészt a termékek (pl.

új pénzügyi eszközök), másrészt a folyamatok (pl. kockázatkezelési módszerek) terén jelentkezett. A szabályozók is felismerték, hogy a hatékonyabb erőforrás-allokáció hozzájárul a gazdasági növekedéshez, de azt nem minden esetben, hogy ez milyen veszélyekkel járhat. A piaci versenyt korlátok közé kell szorítani, semmilyen körülmények között sem állhat a prudens működés felett.

3. tézis: A pénzügyi szektorban hatalmas vagyonok felett rendelkező alapok kezelői sok esetben nem rendelkeztek kellő szaktudással, ezért döntéseikkel tovább fokozták a veszteségek mértékét.

A válság okozta pánikot, illetve károkat tovább fokozta, hogy az alapkezelők, illetve kereskedők (pl: értékpapír, deviza) egy része szakmai háttérük miatt nem voltak képesek felmérni a helyzet súlyosságát. Döntéseikkel, nyilatkozataikkal tovább mélyítették a pénzpiaci turbulenciát, ami a reálgazdasági folyamatokban is súlyos károkat okozott. A jövőben sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni az oktatásra, illetve arra, hogy csak kellő szakmai tapasztalattal és tudással rendelkezők tölthessék be a pozíciót. Bizonyos kezelt volumen felett be kell vezetni a vagyoni felelősségre vonást is, és szükség szerint szigorúan alkalmazni is kell.

4. tézis: A Lehman Brother's csődje megmutatta, hogy egy bizonyos üzemméret felett a bank megmentése jóval kevesebb kárt okoz, mint annak csődje. A „too big to fail” elv semmilyen körülmények között sem hagyható figyelmen kívül.

A befektetési bank 2008. szeptember 15.-i összeomlása indította el a pénzügyi válság idáig tapasztalt legpusztítóbb hullámát. Az amerikai kormány nem nyújtott védelmet a banknak, ami így darabjaira hullott. Az, hogy mi lehetett a háttérben, még pontosan nem tudni, de hogy mennyire nem bizonyult jó döntésnek, azt a piaci folyamatok igazolták.

5. tézis: Az állami szerepvállalás nem szorítható háttérbe, hiszen a krízis megmutatta, hogy egyedül az egyes kormányzatok, államok képesek megfelelő mértékű segítséget nyújtani.

Az előbbi tézis egyenes következménye, hogy az állam szerepe – szemben a deregulációs és liberalizációs törekvésekkel – nem építhető le. A pénzügyi szektor stabil működéséhez szükség van a megfelelő szintű állami kontrollra. De fontos a megfelelő egyensúly megtalálása, hiszen a túlzott állami szerepvállalás sem egészséges. A válság ismét felszínre hozta Keynes A foglalkoztatás, a kamat és a pénz általános elmélete című művében megfogalmazottakat, melyek az állami befolyás szükségességét hangsúlyozzák. A keynesi gazdaságpolitikai Észak-Amerikában és Nyugat-Európában reneszánszát éli.

6. tézis: A kormányoknak a recesszió elkerülésére, illetve annak lerövidítésére minél előbb átfogó intézkedéscsomagot kell bejelenteni.

Az államok túl sokáig hezitáltak, nem hoztak kellő időben érdemi döntést. Több kormány gondolta azt, hogy a problémákat meg lehet állítani a határon. Miután ez nem sikerült rohamtempóban próbáltak különféle csomagokat létrehozni a válság menedzselésére. Ezek hatékonysága azonban változó, de többnyire gyenge intenzitású volt. Egy ilyen mértékű krízis reálgazdasági következményeit kizárólag időben meghozott, összehangolt intézkedéscsomagokkal lehet tompítani.

7. tézis: A modern jegybankok jelenlegi monetáris eszköztára nem tudta hatékonyan kezelni a pénzügyi válságot.

A válság jegybanki műveletekkel történő kezelésének tapasztalatai dilemmát okoznak, melyek a jegybankok pénzügyi rendszerben betöltött szerepére vonatkoznak. Ha a bankok bankjától és azok eszköztárától azt is elvárjuk, hogy a jelenlegihez hasonló bizalomvesztéses pénzügyi piaci pánikok esetén a hitelfelárakat is befolyásolják, és kordában tartásuk, akkor a jelenlegi eszközök elégtelenségét be kell ismerni. Ez egyszerűen azért van így, mert a jegybankok eszköztárát nem erre a funkcióra tervezték, hanem arra, hogy normál időszakokban hatékonyan és stabilan, ugyanakkor a piac funkcióit megőrizve elérjék a rövid bankközi hozamra vonatkozó

operatív céljukat. A válság megmutatta, hogy a jegybanki eszköztárak rendkívüli körülmények között mire is képesek. Attól, hogy egy jegybank ideiglenesen emeli a nyílt piaci műveletek allokált jegybankpénz-mennyiségét partnerei számára, megváltoztatva a kötelező tartalék teljesítésének lefutását, önmagában semmit sem old meg a strukturális hitelpiaci problémák közül. A jegybankoknak jelenleg nincs eszközük arra, hogy a kockázatvállalási hajlandóságot, vagy a hitelfeláratat közvetlenül, műveleteken keresztül befolyásolják.

3. ÚJ ÉS ÚJSZERŰ JAVASLATOK, EREDMÉNYEK

1 tézis: A piacok nem képesek szabályozni önmagukat, nem lehet őket állami felügyelet nélkül hagyni.

A világ pénzpiacait uraló és meghatározó nézet, mely szerint a piacok képesek szabályozni magukat, megbukott. Erre jó példa, hogy az elhatalmasodó pénzügyi- és bizalmi válságban az értékpapírosítással üzletelő bankok számára az erős inszolvencia miatt senki nem hitelezett. Ami számos esetben a bank csődjéhez vezetett, illetve vezetett volna, ha az állam – mint végső segélynyújtó - nem biztosít jelentős és azonnali tőkeinjekciót a banknak. Ennek végül meg is fizették az árát, hiszen a legtöbb esetben a kölcsön fejében a bank meghatározó, vagy többségi tulajdonosa az állam lett.

2. tézis: A felügyeletek nem ismerték fel időben a másodlagos jelzálogpiaci válság veszélyeit.

A válság kezdeti jelei 2006-ban már megmutatkoztak az Egyesült Államokban, miután az „ingatlanlufi” kidurranása nyomán kezdtek felszínre kerülni a másodrendű jelzálogpiaci problémák. A lakásárak növekedésének jelentős visszaesése mellett a megemelkedett kamatszint is hozzájárult a törlesztési problémák növekedéséhez. A deregulációnak köszönhetően az államok és a felügyeletek sok esetben kiszolgáltatott helyzetből voltak kénytelenek szemlélni az eseményeket. Az azonban megállapítható, hogy ettől függetlenül a felügyeleteknek fel kellett volna ismerni a helyzetet és legalább ajánlások közzétételével felhívni a nem mindennapi veszélyekre a figyelmet. Ez azonban elmaradt. Szakmai felelősség is terheli a felügyeleteket, hiszen az új „innovatív” pénzügyi termékek háttéréről, struktúrájáról nem rendelkeztek kellő információval, így nem tudták felmérni, hogy mekkora veszélyt is jelentenek a pénzügyi stabilitásra. Érdekes, hogy ez idáig szinte semmit nem lehetett hallani a felügyeletek felelőségéről.

3. tézis: A Bazel II. alkalmatlannak bizonyult arra, hogy a pénzügyi válságot előre jelezze és kezelje. A még „tervező asztalon” lévő Szolvencia II. rendszert pedig újra kell gondolni és szükséges módon össze kell hangolni a minden bizonnyal megváltozó banki szabályozással.

A válság leginkább sújtotta szektor a bankszektor lett. A mai bankfelügyelet központi kérdése, hogy a bank elegendő tőkével rendelkezik-e kockázatainak fedezésére. A szabályozás és a felügyelet során a legfőbb cél a betétes pénzének megóvása, hiszen a bankbetét szinte kockázatmentes befektetésnek számít. A lakossági jelzálogalapú finanszírozás térnyerésével egyre nagyobb szerepet kapott az értékpapírosítás intézménye. Ekkor a hitelnyújtás kockázatát részben vagy teljes egészében a tőkepiaci befektetőkre transzferálják.

A ma alkalmazott felügyeleti módszerek nem bizonyultak alkalmasnak a kockázatok kezelésére, illetve a szabályok betartatására. A bankok a prudens működéstől egyre távolabb kerültek, a szabályozás és a felügyelet nem követte a robbanásszerű fejlődésen áteső pénzügyi termékeket. A prudenciális szabályozás központi eleme a tőkeszabályozás, melynek lényege, hogy olyan tőkeszintet írjon elő, hogy a bank által vállalt kockázatok csak a tulajdonos pénzét veszélyeztessék. A klasszikus bankmodellben is bevett gyakorlat volt, hogy értékpapírosítva adta el a bankrendszeren kívülre hitelkockázatának egy részét, de ez akkor még nem tartozott a bank alaptevékenységei közé. Az idő múlásával jelentős

„fejlődésen” esett át ez a fajta tevékenység és hatalma, súlya jóval felülmúlt minden elképzelést.

A Bazel II. 2006-os bevezetése sajnos nem hozott újat a szabályozásba ebből a szempontból, hiszen a speciális kockázatok felismerése és szabályozása ezúttal is elmaradt. A Bazel II. alkalmatlan tehát a valós értékelés mentén kialakuló potenciális veszteségek fedezésére, ezért a Bázei Bizottságnak újra kell gondolnia ajánlását. De hozzá kell tenni, hogy a hagyományos banki kockázatkezelési gyakorlatok sem tudtak kellő védelmet nyújtani és nem tudták biztosítani a prudens működést.

Elvart követelményként fogalmazódik meg, hogy a teljes pénzügyi szektor konzisztenciája érdekében a Szolvencia II. rendszert a szükséges mértékben össze kell hangolni a banki területen alkalmazott szabályokkal. A hasonló kockázatokat tartalmazó termékeket elvben azonos módon kellene felügyelni, és azonos tőke- vagy szolvencia követelményeknek kellene vonatkozni rájuk. Ha az új szabályozás implementálásra kerül a hazai jogszabályokba, akkor az megoldja az egyik legjelentősebb felügyeleti hiányosságot, hogy egy bank és biztosító fúziója számvitelileg és tőkekövetelmény szempontjából nem megoldott.

4. tézis: A pénzügyi intézmények szabályozására, illetve felügyeletére bevezetett szabályok betartatására sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Erre egy érdekektől, és a piaci szereplők befolyásától mentes, független világfelügyelet bevezetése jelenthetné a megoldást.

A pénzügyi stabilitás fenntarthatósága érdekében az egyik legfontosabb lépés lenne a meglévő szabályozási elemek szigorú betartatása. A következetesen alkalmazott felügyeleti és pénzügyi stabilitást elősegítő intézkedések jelentősen enyhíteni tudták volna a válság veszteségeit. Az országhatárok már nem jelentenek megálljt a pénzügyi intézmények, illetve pénzügyi termékek terjedésének. Az egyébként elvileg fejlett és korszerű felügyeletet ezért a hatékonyság növelése érdekében érdemes lenne egy újonnan létrejövő világfelügyelet ellenőrzése alá vonni. Ezzel globális szinten tökéletesen egységesíteni lehetne a szabályozást és a felügyeleti eljárásokat. A technikai és jogszabályi feltételrendszer, tehát adott volt, de a jogkörök betartatása elmaradt. A prudens működés ismét biztosítható lenne egy, az országok felügyeleti felett álló, azokat összefogó világfelügyelet létrehozásával.

4. AZ ÉRTEKEZÉS FELHASZNÁLÁSI LEHETŐSÉGEI

- a disszertáció készítője a pénz- és tőkepiacok szabályozásának elsősorban magyar sajátosságait és fejlődési fázisait foglalta össze, mely a kutatott terület folyamatos tudományos fejlesztését hivatott segíteni
- az értekezés átfogó, rendszerező, valamint problémamegoldó feladatokat egyaránt meg kíván valósítani
- a megalkotott tézisek segítséget kívánnak nyújtani a hazai felügyeleti szervek munkájában, valamint a középtávú szabályozási és felügyeleti stratégia kialakításában
- az értekezés problémafelvetései további kutatások előtt nyithatják meg az utat

5. AZ ÉRTEKEZÉS TÉMAKÖRÉHEZ TARTOZÓ PUBLIKÁCIÓK

Tudományos előadások

Tóth Gergely: *A pénzügyi csoportok működésének sajátos kockázatai és ezek kezelése a szabályozás és a felügyelet során*; I. Kheops Tudományos Konferencia, Mór 2005. május

Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *Bankfúziók hatása Közép-Európa gazdasági felzárkózására, Átalakulási folyamatok Közép-Európában*, Széchenyi István Egyetem, Jog – és Gazdaságtudományi Kar, Győr, 2005. december

Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *EU csatlakozás utáni pénzügyi helyzet a magyar mezőgazdaságban*; XLVIII. Georgikon napok, Keszthely, 2006. szeptember

Lentner Csaba – Tóth Gergely: *Prospect of the Hungarian banking system in the mirror of the new convergence-program*, International Conference, Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, 2007. 10. 25-27.

Tudományos publikációk szerkesztett tanulmánykötetekben

Tóth Gergely: *A pénzügyi csoportok működésének sajátos kockázatai és ezek kezelése a szabályozás és a felügyelet során*; I. Kheops Tudományos Konferencia, Mór 2005. május, [324-331], ISBN 9632298497

Tóth Gergely: *A bankszektor számviteli szabályai hazánkban és az IAS/IFRS rendszerében*; Tavaszi Szél 2006 DOSZ konferencia, Kaposvár, 2006. 05. 04. poszter szekció [485.], ISBN 9632297733

Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *Bankfúziók hatása Közép-Európa gazdasági felzárkózására, Átalakulási folyamatok Közép-Európában*, Széchenyi István Egyetem, Jog – és Gazdaságtudományi Kar, Győr, 2005. december, [pp.43-52], ISSN 1787-9698

Polyák Imre – Tóth Gergely: *Bankszektor szabályozása hazánkban és az IAS/IFRS rendszerében*; V. Alföldi Tudományos Tájégzdálkodási Napok, Mezőtúr, 2006. október 26-27. [pp.84.] ISBN 9630608162

Szerkesztett idegen nyelvű tanulmánykötetek

Lentner Csaba – Tóth Gergely: Prospect of the Hungarian banking system in the mirror of the new convergence-program, International Conference, Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, 2007. 10. 25-27. [pp.39-53.]

Tudományos folyóiratok

Lentner Csaba – Polyák Imre - Tóth Gergely: *A bankfúziók gazdaságélénkítő hatása Magyarországon*; Gazdaság és Társadalom (2005/2), [pp. 64-77], ISSN 08657823

Lentner Csaba – Tóth Gergely: *A magyar bankrendszer jövőképe az új konvergenciaprogram tükrében*; Gazdaság és Társadalom (2007/2), [pp. 16-27], ISSN 08657823

Idegen nyelven megjelent közlemények

Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *The Financial Position of the Hungarian Agriculture Following the EU Accession*; XLVIII. Georgikon days, Keszthely, 2006. september, [pp. 49].

Lentner Csaba – Polyák Imre - Tóth Gergely: *The Positive Effects of Financial Innovation on the Hungarian Economy*; International Conference, Baja, 2007. marc, [pp. 126-130]

Proceedingben megjelent absztraktok

Lentner Csaba – Polyák Imre - Tóth Gergely: *EU csatlakozás utáni pénzügyi helyzet a magyar mezőgazdaságban*; XLVIII. Georgikon napok, Keszthely, 2006. szeptember, [pp. 49]

Tudományos diákköri konferenciák

Tóth Gergely - Hőnich Tamás: Bankassurance; TDK Konferencia, Sopron, 2002. 12., helyezés: 1.

Tóth Gergely - Hőnich Tamás: Bankassurance; OTDK Konferencia, Gyöngyös, 2003.04, helyezés: 12

Recenziók

Polyák Imre – Tóth Gergely: Recenzió: *Dr. Lentner Csaba: Rendszerváltás és pénzügypolitikai című könyvére*, In: Gazdálkodási és Tudományos Társaságok Szövetségének folyóirata, 2006. május, [pp.13]